

Kreikka (10 op)

TT, MA Ulla Tervahauta
ma 2.6.2014

<http://blogs.helsinki.fi/avoinkreikka-2013/>

KERTAUS & KOTITEHTÄVÄT

Sanasto

1. δίδωμι
2. ἀγαθός, -ή, -όν
3. σοφία, -ας ἢ
4. ἀκούω
5. ὄχλος, -ου ὁ
6. καινός, -ή, -όν
7. φυλάσσω
8. παραβολή, -ῆς ἢ
9. καταβαίνω
10. ἀναβαίνω

Kotitehtävä

- “Nikolaos saarnaa kansalle”, s. 73
- Harjoitusmonisteet

B.5 s. 75-79

YLEISIMPIÄ PRONOMINEJA

Pronominit

- **Pronominit** eli *asemosanat* on sanaluokka, joka kuuluu nomineihin. Pronomineja käytetään jonkin substantiivin tai adjektiivin sijasta.

Maria katselee ikkunasta, sillä hänellä on aikaa.

Se lapsi, joka leikkii tuolla pihalla.

Pronomineja

1. **persoonapronominit (minä, sinä, hän...)**
2. **demonstratiivipronominit (tämä, tuo, se...)**
3. **relatiivipronominit (joka, mikä...)**
4. **possessiivipronominit (minun, sinun...)**
5. **refleksiivipronominit (itseni, itsesi...)**
6. **resiprookkipronominit (toisiaan)**

1. Persoonapronominit (*minä, sinä, me, te*)

- Uuden testamentin tavallisin pronominiyryhmä
- Nominatiiveja käytetään lauseissa subjektina, kun subjektia halutaan painottaa
- Genetiivejä, dativeja, akkusatiiveja käytetään korkomerkin kanssa ja ilman: korollisia muotoja käytetään korostamaan pronominia sekä prepositioiden kanssa:

ὁρῶ σε ἐγώ, σύ δ' οὐχ ὁρᾷς ἐμέ.

”minä”

- N ἐγώ
- G μου/έμοῦ
- D μοι/έμοί
- A με/έμέ

ὁ κύριός μου
tai: μου ὁ κύριος

”sinä”

- N σύ
- G σου/σοῦ
- D σοι/σοί
- A σε/σέ

ἀμὴν λέγω σοι...

”me”

- N ἡμεῖς
- G ἡμῶν
- D ἡμῖν
- A ἡμᾶς

”te”

- N ὑμεῖς
- G ὑμῶν
- D ὑμῖν
- A ὑμᾶς

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρός ἡμῶν

Υleisin: persoonapronomini αὐτός, αὐτή, αὐτό

- Υleisin pronomini UT:ssa!
- 3. persoonan persoonapron.: *hän, se (yks.); he, ne (mon.)*
αὐτός ἐστὶν ὁ χριστός
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
- voidaan käyttää attributiivisesti: “*sama*”
Ὁ αὐτός δοῦλος (artikkelin ja pääsanan välissä)
- voidaan käyttää predikatiivisesti: “*itse*”
αὐτός ὁ δοῦλος
ὁ δοῦλος αὐτός (artikkelin ja pääsanan edellä tai jäljessä)

	ΥΚΣΙΚΚÖ			ΜΟΝΙΚΚΟ		
	MASK.	FEM.	NEUTRI	MASK.	FEM.	NEUTRI
NOM.	αὐτός	αὐτή	αὐτό			
GEN.						
DAT.						
AKK.						

	ΥΚΣΙΚΚÖ			ΜΟΝΙΚΚΟ		
	MASK.	FEM.	NEUTRI	MASK.	FEM.	NEUTRI
NOM.	αὐτός	αὐτή	αὐτό	αὐτοί	αὐταί	αὐτά
GEN.	αὐτοῦ	αὐτῆς	αὐτοῦ	αὐτῶν	αὐτῶν	αὐτῶν
DAT.	αὐτῷ	αὐτῇ	αὐτῷ	αὐτοῖς	αὐταῖς	αὐτοῖς
AKK.	αὐτόν	αὐτήν	αὐτό	αὐτούς	αὐτάς	αὐτά

... samoin taipurvia

- Pronomini ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο, "toinen, muu", mon. "toiset, muut"
- Demonstratiivipronomini ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο, "tuo; hän, se", mon. "nuo; he, ne"
  - ὁ δοῦλος ἐκεῖνος "tuo orja"
  - ἐκεῖνος ὁ δοῦλος "tuo orja"
  - ἐκεῖνος ja οὗτος (ks. seur.) joko ennen t. jälkeen artikkelia ja pääsanaa, eivät välissä

Nämä kaksi taipurvat kuten αὐτός

2. Demonstratiivipronomini “tämmä”, “hän”; “nämä”, “ne”

	YKSIKKÖ			MONIKKO		
	MASK.	FEM.	NEUTRI	MASK.	FEM.	NEUTRI
NOM.	οὗτος	αὕτη	τούτο	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
GEN.	τούτου	ταύτης	τούτου	τούτων	τούτων	τούτων
DAT.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	τούτοις	ταύταις	τούτοις
AKK.	τούτον	ταύτην	τούτο	τούτους	ταύτας	ταῦτα

3. Relatiivipronomini *joka, mikä*

Yks.	mask.	fem.	neutri
nom.	ὅς	ἥ	ὃ
gen.			
dat.			
akk.			
Mon.			
nom.	οἱ	αἱ	ἃ
gen.			
dat.			
akk.			

Relatiivipronomini *joka, mikä*

Yks.	mask.	fem.	neutri
nom.	ὅς	ἥ	ὅ
gen.	οὗ	ἥς	οὗ
dat.	ᾧ	ἥ	ᾧ
akk.	ὅν	ἥν	ὅ
Mon.			
nom.	οἷ	αἷ	ᾧ
gen.	οῦν	αῦν	οῦν
dat.	οῖς	αἷς	οῖς
akk.	οὔς	ᾶς	ᾶ

Relatiivipronomini

- Noudattaa pääsanan sukua ja lukua
- Sijamuoto määräytyy sen mukaan mikä asema sillä on relatiivilauseessa
- Relatiivipronominiin voi liittyä prepositio

Esim.

βλέπομεν τὸν κύριον ὃς διδάσκει δούλους

βλέπομεν τὸν κύριον οὗ ὁ υἱὸς διδάσκει δούλους

ὁ κύριος ὃν βλέπομεν διδάσκει δούλους

ὁ οἶκος ἐν ᾧ ὁ κύριος διδάσκει δούλους

3. Possessiivipronominit (*minun, sinun...*)

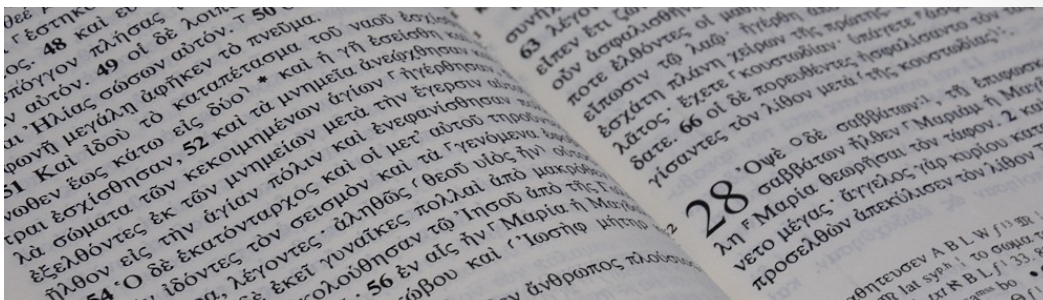
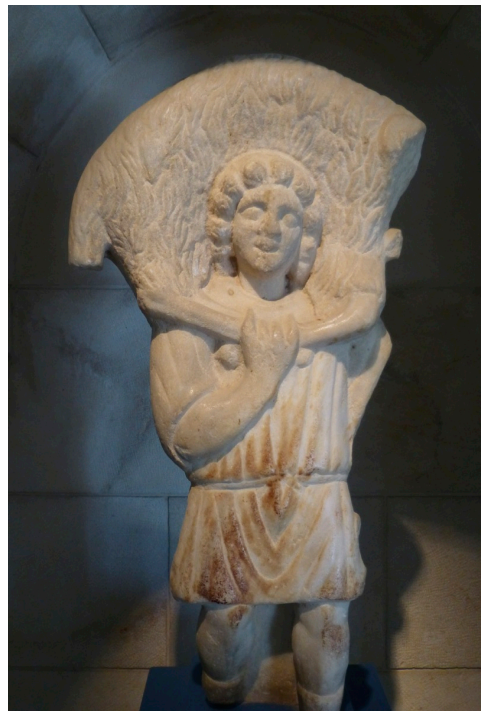
- Ilmaisevat omistussuhdetta: *minun, sinun, meidän, teidän*
  - ἐμός, ἐμή, ἐμόν
  - σός, σή, σόν
  - ἡμέτερος, -α, -ον
  - ὑμέτερος, -α, -ον
- Muistuttavat 3-päätteisiä adjektiiveja
- Usemmin UT:ssa käytetään persoonapronominien genetiivimuotoja

- Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσίν με τὰ ἐμὰ

(Joh 10:14)

- ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ

(Luuk 6:20)

Kotitehtävä

Lue kirjan s. 75-79

Kirjan harjoitus "Hyvä paimen", s. 80

Opiskele sanastoa